

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вж.№	854 - 01 - 10	
Дата	21 / 02	2018 г.

ДО

08 57
X

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, заедно с мотиви и предварителна оценка на въздействието.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
КОДЕКСА ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ**

(обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд на РБ от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., изм., бр. 1 от 2001 г., доп., бр. 35 от 2001 г., изм., бр. 41 от 2001 г., изм. и доп., бр. 1 от 2002 г., изм., бр. 10 от 2002 г., изм. и доп., бр. 45 и 47 от 2002 г., доп., бр. 112 от 2002 г., изм. и доп., бр. 119 от 2002 г., доп., бр. 115 от 2004 г., изм. и доп., бр. 38 от 2005 г., изм., бр. 39, 76 и 102 от 2005 г., изм. и доп., бр. 103, 104 и 105 от 2005 г., изм. и доп., бр. 17 от 2006 г., изм., бр. 30 и 34 от 2006 г., 120 от 2002 г., изм. и доп., бр. 8 от 2003 г., доп., бр. 42 от 2003 г., изм. и доп., бр. 67 от 2003 г., доп., бр. 95 от 2003 г., изм. и доп., бр. 112 от 2003 г., изм., бр. 114 от 2003 г., изм. и доп., бр. 12 от 2004 г., изм., бр. 21 от 2004 г., доп., бр. 38 от 2004 г., изм. и доп., бр. 52, 53 и 69 от 2004 г., изм., бр. 70 от 2004 г., изм. и доп., бр. 112 от 2004 г., изм., бр. изм. и доп., бр. 56, 57 и 59 от 2006 г., бр. 68 от 2006 г., попр., бр. 76 от 2006 г., изм., бр. 80, 82 и 95 от 2006 г., доп., бр. 102 от 2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., изм., бр. 52, 53, 64 и 77 от 2007 г., доп., бр. 97 и 100 от 2007 г., изм. и доп., бр. 109 и 113 от 2007 г., изм., бр. 33 и 102 от 2008 г., изм. и доп., бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 67 от 2008 г., доп., бр. 69 от 2008 г., изм., бр. 89 и 102 от 2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 2008 г., изм., бр. 23 от 2009 г., доп., бр. 25 от 2009 г., изм. и доп., бр. 35 и 41 от 2009 г., доп., бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 93 и 95 от 2009 г., изм. и доп., бр. 99 от 2009 г., доп., бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 16 от 2010 г., изм. и доп., бр. 19, 43 и 49, доп., бр. 58 от 2010 г., изм. и доп., бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 88, 97 и 98 от 2010 г., изм. и доп., бр. 100 от 2010 г., 1 г.; Решение № 7 на Конституционния съд на РБ от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60 от 2011 г., изм., бр. 77 от 2011 г., изм. и доп., бр. 100 от 2011 г., доп., бр. 7 от 2012 г., изм. и доп., бр. 21 и 38 от 2012 г., изм., бр. 40 от 2012 г., доп., бр. 44 от 2012 г., изм. и доп., бр. 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., доп., бр. 70 от 2013 г., изм., бр. 98 от 2013 г., доп., бр. 104 от 2013 г., изм. и доп., бр. 106 и 109 от 2013 г., изм., бр. 111 от 2013 г., изм. и доп., бр. 1 от 2014 г., изм., бр. 18, 27, 35 и 53 от 2014 г., изм. и доп., бр. 107 от 2014 г., изм., бр. 12 и 14 от 2015 г., изм. и доп., бр. 22, 54, 61 и 79 от 2015 г., изм., бр. 95 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 от 2015 г., изм., бр. 102 от 2015 г., бр. 62 от 2016 г., изм. и доп., бр. 95, 98 и 105 от 2016 г., доп., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г.)

§ 1. Създава се нов чл. 69г:

„Придобиване право на пенсия от моряците плавали под български флаг

Чл. 69г. (1) Моряците, плавали под български флаг придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършване на възраст 53 години и 10 години осигурителен стаж при условията на първа категория труд, придобит при работа по море като моряк. От 31 декември 2018 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 4 месеца до достигане на 55-годишна възраст.

(2) Моряците плавали под български флаг придобиват право на пенсия при навършване на възраст 58 години и 15 години осигурителен стаж при условията на втора категория труд, придобит при работа по море като моряк. От 31 декември 2018 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 4 месеца до достигане на 60-годишна възраст.“

§ 2. В чл. 70 :

1. Създава се нова ал.13:

„(13) Размерът на пенсията на лицата по чл. 69г се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната по чл. 70, ал. 3 се умножи по индивидуалния коефициент, изчислен по реда на чл.70, ал. 4 – 11. Размерът, включително с всички други пенсии от общественото осигуряване, които се изплащат едновременно на пенсионера, не може да бъде по-малък от сбора, получен от 1,5 на сто за всяка прослужена година на работа по море от възнаграждението, въз основа на което е заплащана за негова сметка осигурителна вноска, когато се предвижда отпускане на пенсия при навършване на 55-годишна възраст, и 2 на сто, когато се предвижда отпускане на пенсия при навършване на 60-годишна възраст.“

2. Досегашните ал. 13-17 се преномерират съответно на ал. 14-18.

§ 3. В чл. 104, ал. 10, изр. първо се изменя така:

„(10) Категорията труд, както и дейността по чл. 69, 69а и 69г не могат да се доказват със свидетелски показания.“

§ 4. В § 1, ал. 1 от Допълнителните разпоредби:

1. Т. 11 се изменя така:

„11. “Пенсия за осигурителен стаж и възраст“ по раздел III от глава четвърта е пенсия по чл. 68, чл. 69, чл. 69а, чл.69б, чл.69в, чл. 69г и § 4 и 5 от преходните и заключителните разпоредби.“

2. Създава се нова т. 15:

„15. Моряци“ по смисъла на чл. 69г са моряци, плавали под български флаг, с изключение на:

а) лицата, наети на борда или за обслужване на:

аа) държавни кораби, когато нямат търговско предназначение;

бб) кораби, които не са предназначени за търговски цели, за превоз на стоки или на пътници;

вв) кораби, предназначени за лов на тюлени;

гг) кораби, включително рибарските кораби, чийто бруто-регистър тонаж е по-малък от 200 бруто-регистър тона;

дд) кораби с примитивна дървена конструкция;

б) членовете на семейството на корабоприетелите;

в) лоцманите, които не са членове на екипажа;

г) лицата, наети на борда на кораба или за обслужване на кораба за сметка на друг работодател, а не на корабоприетеля, с изключение на офицерите или радистите и на персонала от общото обслужване;

д) лицата, наети в пристанищата, които обичайно не се наемат на морска служба;

е) лицата, които работят изключително за своя сметка;

ж) лицата, наети на борда за обслужване на китоловни кораби, на плаващи заводи или на кораби, предназначени за тяхното транспортиране, или на друго основание за целите на лова на китове или подобни работи, в съответствие с условията, предвидени в разпоредбите на специален колективен трудов договор за китоловците или аналогично споразумение, сключено от заинтересуванa организация на моряците и определящо размера на възнагражденията, работното време, както и другите условия на труда;

з) лицата, чието постоянно местожителство не е на територията на държавата;

и) лицата, които не са граждани на държавата.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ
към Законопроекта за изменение и допълнение на
Кодекса за социално осигуряване

България е ратифицирала Конвенция № 71 относно пенсиите на моряците от 1946г. (Конвенцията) с Указ № 745 на Президиума на Великото народно събрание от 31.08.1949г. - ДВ, бр. 207 от 1949г. в сила от 10.10.1962г. Конвенцията задължава държавите, които са я ратифицирали да въведат режим за пенсиониране по отношение на моряците, наети на борда или за обслужване на всеки морски търговски кораб над 200 тона бруто тонаж, регистриран на територията на държавата страна по Конвенция № 71. Република България е ратифицирала Конвенцията и по силата на чл. 28 от Закона за международните договори следва да изпълни задълженията произтичащи от ратификацията.

От мотивите на Решение № 8417 от 08.07.2015г. по административно дело № 15465/2014г. е видно, че Върховният административен съд (ВАС), VI отделение приема, че по отношение пенсионирането на моряците в българското законодателство не е предвиден преференциален режим за лицата, изпълнявали професия „моряк“ на борда на кораби, плаващи по море, който да отговаря на изискванията на Конвенция № 71. При тълкуването на приложимите към момента разпоредби отнасящи се до придобиването право на пенсия от морските лица, ВАС категорично посочва, че изпълнението на кумулативно предвидените условия по силата на § 4, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на Кодекса за социално осигуряване (КСО), не съответства на регламентираните в чл. 2, ал. 1 от Конвенцията по-благоприятни алтернативни общи условия за пенсиониране.

В тази връзка следва да се имат предвид и следните аргументи относно изразената теза за неизпълнение на Конвенция № 71 посредством действащия режим въведен с § 4, ал. 1 от ПЗР на КСО водещ на практика до невъзможност моряците да изпълнят неговите изисквания, за да се пенсионира:

1. Съгласно чл. 6, ал. 3 от Наредбата за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя от 14.10.2003г. “Максималната продължителност на непрекъснатата работа на борда на кораба не може да надвишава 8 месеца“. От цитираната редакция на разпоредбата следва, че моряците на практика работят на срочни трудови договори.
2. До 01.01.2010г. трудов стаж на моряка се зачиташе само за времето през което е бил на кораба. Едва след посочената дата на моряците бе дадено право да се осигуряват и за периода на